

Lehiaren
Euskal Agintaritza
Autoridad Vasca
de la Competencia

ITUN BIDEZ AMAITZEKO EBAZPENA

EUSKAL HERRIKO ARKITEKTOEN ELKARGO OFIZIALAREN GIPUZKOAKO ORDEZKARITZA

132-2015 LEA/AVC ESPEDIENTEA

Aurkibidea:

I.- AURREKARIAK	1
II. JOKABIDEAREN DESKRIBAPENA.....	5
1.- EHAEO eta Gipuzkoako Ordezkaritza	5
2.- Espedientearen helburu diren jokabideak.....	6
A. Eraikinen ikuskapen teknikoak (EIT).....	6
B. Energia-ziurtapenak (EZ).....	7
C. Lan-poltsa orokorra	8
D. Esleitutako lanen ehunekoa.....	8
III. KONPROMISOEN PROPOSAMENA.....	8
IV. ZUZENBIDEKO OINARRIAK.....	10
1.- EHAEOren Ordezkaritzari aplikatu dakiokeen araudia	10
2.- Itun bidezko amaieraren lege-oinarria	12
3.- Konpromisoen balioespena	13
V. ERABAKI DU:	15

1. Lehiaren Euskal Kontseiluak (hemendik aurrera, LEK), 2017ko abenduaren 18an eginiko bileran, ebazpen hau eman du 132-2015 –EHAEO EUSKAL HERRIKO ARKITEKTOEN ELKARGO OFIZIALAREN GIPUZKOAKO ORDEZKARITZA– espedientea dela eta.

I.- AURREKARIAK

2. 2015eko otsailaren 11n, Lehiaren Euskal Agintaritzak (LEA) informazioa eskatu zion EUSKAL HERRIKO ARKITEKTOEN ELKARGO OFIZIALAREN Gipuzkoako Ordezkaritzari (aurrerantzean, Ordezkaritza), Ordezkaritzak elkargokideekin eta bezeroekin egiten duen bitartekaritza-lanaren zenbait xehetasun jakite aldera.

Informazio hau eskatu zion:

-Ordezkaritzak lan-poltsaren bat kudeatzen duen.

-Hala bada, zein motatako poltsak kudeatzen dituen eta horien funtzionamenduaren xehetasunak.

-Ordezkaritzak ildo horretan igorritako argibideen eta dokumentazioaren kopia.

2015eko martxoaren 9an, eskaerari erantzun zion eta LEAren Erregistroan dokumentazioa jaso zen. Ordezkaritzak emandako informazioaren arabera, hiru lan-poltsa kudeatzen ditu:

- Eraikinen ikuskapen teknikoa (EIT)
- Energia-ziurtapenak
- Arkitektoen lan-poltsa

Borondatezkoa da lan-poltsa horietan izena ematea; hala eta guztiz ere, Gipuzkoan bizi diren arkitektoentzat baino ez dago irekita.

Elkargokide interesdunek lan-poltsetan jatorria duten enkarguak erregistratu behar dituzte nahitaez Ordezkaritzan.

Zozketa bidez banatzen dira lanak poltsa osatzen dutenen artean. Ordezkaritzak emandako informazioari jarraikiz, "hasteko, zerrenda bat prestatzen da espezialitatearen eta lanaren kokalekuaren arabera; parte-hartzaile bakoitzari zenbaki bat ematen zaio eta, programa informatiko baten bitartez, hiru zenbaki ateratzen dira: lehenengoa esleipenduna da, eta beste biak erreserban geratzen dira".

3. 2015eko ekainaren 17an, sumatutako jokabideak deskribatzen zituen ohar labur bat bidali zion LEAk Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren (MLBN) Lehiaren Zuzendaritzari, dokumentazio lagungarri guztiarekin, Estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren defentsaren arloan dituzten eskumenak koordinatzeko Legearen 2.1 artikuluan aurreikusitakoaren arabera¹. LEAk adierazi du eskumena duela jokabidea aztertzeko.

2015eko uztailaren 1ean, MLBNren ofizio bat jaso zuen LEAren Erregistroak. Ofizio horretan, jasotako proposamenari jarraikiz, LEA ere eskuduntzat hartu zen. Gainera, zehapen-espeditente bat hasiz gero MLBNen Lehiaren Zuzendaritza alderdi interesdun gisa onartzeko eskatzen zuten.

4. Lan-poltsen funtzionamendua aztertu ondoren, eta arauak hausten direlako arazoizko susmoak zeudenez gero, 2015eko uztailaren 13an, EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzari zehapen-espeditentea irekitzea adostu zen, ikerketazuzendariaren ebazpenaren bidez, Lehiaren Defentsarako Legeak (LDL) 49.1

¹ 1/2002 Legea, otsailaren 21ekoa, Estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren defentsaren arloan dituzten eskumenak koordinatzekoa (2002ko otsailaren 22ko BOE, 46. zk.).

artikuluaren ezarritakoarekin bat². Aipatutako ebazpena betez, espedientearen parte interesdunak dira, batetik, EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritza eta, bestetik, MLBNren Lehia Zuzendaritza.

2015eko uztailaren 15ean eman zitzaion espedientea irekitzearen berri Ordezkaritzari, eta 2015eko uztailaren 14an MLBNri.

5. 2015eko urriaren 23an, LGFren idazkia jaso zen LEAren Erregistroan, EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzaren izenean eta hura ordezkatzuz. Idazki horretan, zehapen-prozedura itun bidez amaitzeko jarduerak abiatzeko eskatzen zuen. Idazkian, konpromisoen proposamena aurkeztuko zuela hitzematen zuen, "Ikerketa Zuzendaritza horrek itun bidez amaitzeko jarduerak abiatzeko hitzarmenean adierazten zuen epean".

Itun bidez amaitzeko izapideak abiatzeko egokitasuna balioesteko, beharrezkoa zen EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzari datu zehatz batzuk eskatzea. 2015eko azaroaren 5ean, hortaz, erabaki bat eman zen; horren arabera, aipatutako xedeetarako eskaera bat egitea adostu zen, eta hilabete bateko epea ematen zitzaion hura betetzeko.

2015eko azaroaren 11n jakinarazi zen erabakia, eta 2015eko abenduaren 11n jaso zen eskatutako informazioa LEAren Erregistroan. Informazio osagabea bidali zenez gero, 2016ko apirilaren 15ean beste erabaki bat helarazi zitzaion EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzari, informazioa eskatze aldera. 2016ko apirilaren 19an jakinarazi zen erabakia, eta 2016ko maiatzaren 6an eta 19an jaso zen eskatutako informazioa LEAren Erregistroan.

2016ko apirilaren 15ean, informazioa eskatzeko beste erabaki batzuk eman ziren: horietako bat, Eusko Jaurlaritzaren Energiaren, Meategien eta Industria Administrazioaren Zuzendaritzari zuzenduta, eta beste bat, Eusko Jaurlaritzaren Etxebizitza Zuzendaritzari. Eskatutako informazioa 2016ko maiatzaren 5ean eta 13an jaso zen, hurrenez hurren, LEAren Erregistroan.

6. 2016ko maiatzaren 23an, Lehiaren Defentsari buruzko Araudiaren 39. artikuluan ezarritakoari jarraikiz³, zehapen-prozedura itun bidez amaitzeko erabaki bat eman zen; hala, bada, zehapen-prozeduraren gehieneko epearen zenbaketa indargabetu zen, eta hamabost eguneko gehieneko epea eman zitzaion eskatzaileari konpromisoen proposamena aurkez zezan. 2016ko

² 15/2007 Legea, uztailaren 3koa, Lehiaren Defentsarako, 2007ko uztailaren 4ko BOE, 159. zk.

³ 261/2008 Errege Dekretua, otsailaren 22koa; haren bidez onetsi da Lehiaren Defentsarako Araudia. BOE, 50. zk., 2008ko otsailaren 27koa.

maiatzaren 30ean eman zitzaion erabakiaren berri Ordezkaritzari, eta 2016ko maiatzaren 27an, berriz, MLBNri.

7. 2016ko ekainaren 16an, EHAE Oren Gipuzkoako Ordezkaritzak bidalitako konpromisoen proposamena jaso zen LEAren Erregistroan. Idazki horretan, honako konpromiso hauek hartzen zituzten: hiru lan-poltsen araudia behin betiko ezabatzea, bai eta aurreko sistemaren araudia berriaz indargabetzeko beharrezkoak ziren hitzarmenak ezartzea ere; arkitektoak identifikatzeko eskaerak bideratzeko sistema bat ezartzea, borondatez izena eman duten edozein elkargotako arkitektoek osatutako zerrenden bitartez; eskatzaileari zerrenda osoa helaraztea eta profesionala Ordezkaritzak esku hartu gabe aukeratzea; Ordezkaritzak ikus-onespenik ez eskatzea, nahitaezkoa bada edo borondatez eskatzen bada izan ezik; arau-xedapen (esaterako, Prozedura Zibilaren Legea, Notariotzaren Legea edo Zergei buruzko Foru Arau Orokorra) baten ondore diren zerrendak mantentzea; webgunean arkitektoei zuzendutako eskaintzak argitaratzea, edozein interesdunek egindakoak; EHAE Oren Gobernu Batzordeari lehiaren alorreko jardunbide egokien kode bat aurkeztea; itun bidez amaitzeko ebazpenaren edukia zabaltzea Ordezkaritzaren komunikabideen bitartez (Ordezkaritzaren eta EHAE Oren webgunean sartzea eta elkargokideei gutuna bidaltzea); eta LEAri hartutako konpromisoak betetzen direla egiaztatzeko dokumentazioa helaraztea. Gehienez ere lau hilabeteko epean egiteko konpromisoa hartzen dute, itun bidez amaitzeko ebazpenetik zenbatzen hasita.

8. 2016ko irailaren 29an, askotariko informazioa eskatzeko erabakiak eman ziren, txostenak edota tasazioak egiteko adituak esleitzeko moduari dagokionez. Erabaki horiek Euskal Herriko Notario Elkargoari eta Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundiei helarazi zitzaizkien. Antzeko informazio-eskaera egin zitzaion Eusko Jaurlaritzaren Justizia Administrazioiko Zuzendaritzari, 2016ko urriaren 3an. Eskatutako informazioa 2016ko urriaren 13tik 2016ko abenduaren 20ra bitartean jaso zen LEAren Erregistroan.

9. 2017ko irailaren 1ean konpromisoen proposamena igorri zen, Lehiaren Defentsarako Araudiaren 39. artikuluan xedatutakoari jarraikiz; batetik, Lehiaren Euskal Kontseiluak jakin zezan eta, bestetik, MLBNk, alderdi interesduna den aldetik, nahi beste arrazoibide egin zitzaion hamar egun baliaduneko epean. 2017ko irailaren 7an, MLBNren arrazoibideen idazkia jaso zen LEAn. MLBNk uste du Ordezkaritzaren konpromisoek azalpen hauek izan beharko lituzketela:

Berriaz adieraztea **lanbidean jarduteko lege-baldintzak betetzen dituzten arkitekto guztiak izena eman dezaketela zerrendetan**, kide den profesionalen elkargoa eta bizi den tokia gorabehera.

Berariaz adieraztea **ez dela inongo aipamenik egingo prezioei eta ordainsariak jasotzeko elkargoaren bitartekaritzari buruz**; aitzitik, profesional bakoitzak zehaztuko ditu bere zerbitzuen prezioak.

Berariaz adieraztea **ez dela egongo lanak ikus-onesteko betebeharririk, ez eta lanak kasuan kasuko Ordezkaritzan erregistratzeko betekizunik ere**.

II. JOKABIDEAREN DESKRIBAPENA

1.- EHAEO eta Gipuzkoako Ordezkaritza

10. EHAEO zuzenbide publikoko korporazio bat da, berezko nortasun juridikoa eta bere xedeak betetzeko erabateko gaitasuna eta autonomia dituena⁴.

Besteak beste, arkitektoek behar bezala jarduten dutela zaintzea eta sustatzea du helburu EHAEOk, bai eta elkargokideen lanbide-jarduera hobetzeko aukerak ematea ere. Bestalde, honako funtzio hauek ditu: lanbide-deontologia eta herritarren eskubideak errespetatzen direla bermatzea; Administrazio Publikoekin lankidetzan aritzea lanbideari dagozkion arloetan eragina duen arau-esparrua ezarri edo eraberritzeko; besteak beste, kultura-, gizarte- eta ingurumen-balioen alde egiten duten erakundeekin elkarlanean aritzea.

Lau ordezkaritzak osatzen dute EHAEO: Arabakoak, Bizkaikoak, Gipuzkoakoak eta Nafarroakoak. Bilbon du egoitza nagusia.

Horiek guztiek elkargo profesional bakarra osatzen dute, nahiz eta modu deszentralizatuan jardun elkargo profesional bakar gisa; lurralde-eremu horretan, beraz, ordezkaritzak bere gain hartzen ditu lurralde-kontseiluetarako legeak xedatzen dituen eginkizunak.

Batzar Nagusiak, Zuzendaritza Batzordeak eta ordezkaritzen kide bakarreko organoak EHAEOren lurralde-organok dira.

Ordezkaritzaren kudeaketa eta administrazioa horri atxikitako elkargokideek aukeratzen duten Zuzendaritza Batzordeari dagozkio, estatuek zehazten dituzten ordezkaritza-, administrazio- eta kontrol-eginkizunekin eta Gobernu Batzordeak elkargoaren helburuak betetzeko eskuordetzen dizkion zereginekin.

Ordezkaritza bakoitzak bere aurrekontua du, bai eta jarduteko askatasuna eta erabateko autonomia ere bere lurralde-eremuan, betiere estatutuetan eta Gobernu Batzordeak eta Batzorde Nagusiak ezartzen dituzten gidalerroetan

⁴ 1929ko abenduaren 27ko Ministroen Kontseiluaren Lehendakariaren Errege Dekretuaren bidez sortu ziren Arkitektoen Elkargoak, eta 1930eko uztailaren 16ko Errege Aginduak zedarritu zuen haien arloa. EHAEOren estatutuen azken bertsioa 2016ko otsailaren 25ean onetsi zen. Hemen daude estatutu horiek: http://www.coavn.org/coavn/LibroBlanco/ESTATUTOS_esp.pdf (2017ko irailaren 13an kontsultatu ziren azkeneko aldiz).

xedatutakoa betez, ordezkari guztien baterako jarduketara eta elkargokide ororen tratua, eskubide- eta betebeharrak berdintasuna erdiestearren, beren ordezkari edozein delarik ere.

Gipuzkoako Ordezkari Donostian dago, eta 985 profesional dauzka izena emanda.

2.- Espedientearen helburu diren jokabideak

11. Zenbait jokabide direla eta, Ikerketa Zuzendaritzak zehapen-espedientea ireki dio EHAEOn Gipuzkoako Ordezkariari; jokabideok zerikusia dute berorrek eraikinen ikuskapen teknikoaren (EIT) lan-poltsarako, energia-ziurtagarritasunaren lan-poltsarako eta lan-poltsa orokorrerako ezartzen duen arauketarekin.

Alde batetik, arauketak baldintza murriztaileak ezartzen ditu poltsetan parte hartzeko. Izan ere, Gipuzkoan bizi diren arkitektoek baino ezin dute izena eman (lurralde-murrizketa); indarrean dagoen araudiak, hala ere, aukera ematen du elkargo-mugape guztietan aske jarduteko, jatorrizko elkargoa edo profesionalak parte diren elkargoa gorabehera, nahikoa baita horietako batekin bat egitea lurralde nazional osoan jarduteko. Aipatutako murrizketak Gipuzkoako Ordezkariako lurraldean bizi diren profesionalak mesede egin diezaietke eta, horren ondorioz, merkatua zatitu eta eskaintza murriztu litezke.

Bestetik, Ordezkari horretan lanak erregistratu beharra ezartzen du. Ordezkari ezin du lanak erregistratzeko betebeharra ezarri; hala balegokio, lanbidea zuzentzen duten sektore-arauetan jasota egon beharko luke. Horri buruzko aurreikuspenik ezean, Ordezkari ezarritako betebeharra zama gehigarritzat har liteke, inongo lege-babesik edo justifikaziorik gabeko jarduteko murrizketa ekar diezaietke.

Azkenik, Ordezkari profesionalak lanak esleitzeko sistema bat ezartzen da; horren ondorioz, poltsetako kideen artean merkatua banatu liteke, Ordezkari koordinatuta. Jokabide hori oztopoa izan liteke lanbidean jarduteko, eta profesionalen arteko lehia-gaitasuna murriztu litezke.

A. Eraikinen ikuskapen teknikoak (EIT)

12. Poltsa 2010eko maiatzaren 25eko xedapenari jarraikiz sortu zen, eta urte hartako ekainaren 21ean jarri zen abian.

Ordezkariak 985 elkargokide ditu; horietako 420k poltsan izena eman zuten (% 42,63).

Gutxitan erabili da –bost alditan, hain zuzen ere–, partikularrek eskatuta: 2011ko urriaren 18an, 2012ko maiatzaren 2an, 2015eko martxoaren 11n, 2015eko azaroaren 16an eta 2016ko otsailaren 17an.

Ez da sartzeko eskaerarik baztertu, eta ez da elkargokiderik kanporatu.

Prezioa askatasunez zehazten da; ez dago poltsa honi aplikatu dakioken baremorik. Ez da baldintza berezirik eskatzen, hala nola eskarmentua, ikastaroak eta elkargoko kide izandako urteak (bizilekua soilik).

13. Eusko Jaurlaritzako Energiaren eta Meategien Zuzendaritzak emandako informazioaren arabera, hau izan da Gipuzkoan 2013tik 2016ra bitartean egindako EITen kopurua:

2013. urtea: 139

2014. urtea: 449

2015. urtea: 594

2016. urtea: 55 (2016ko apirilaren 22ra arte)

GUZTIRA 1.237

B. Energia-ziurtapenak (EZ)

14. Gipuzkoako Ordezkaritzako 985 elkargokideetatik 330ek eman dute izena (% 33,50).

2013ko maiatzaren 22ko xedapenari jarraikiz sortu zen, eta 2013ko ekainaren 14an jarri zen abian.

Ez da inoiz elkargokiderik kanporatu.

Ordezkaritzak deialdi bat antolatzen du urtero izena emateko.

15. Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Zuzendaritzak emandako informazioaren arabera, hau izan da Gipuzkoan 2013tik 2016ra bitartean egindako EZen kopurua:

2013. urtea: 3.131

2014. urtea: 6.427

2015. urtea: 7.033

2016. urtea: 2.541 (2016ko apirilaren 26ra arte)

Ez da ordainsaririk ezartzen, eta ez dago poltsa honi aplikatu dakioken baremorik.

C. Lan-poltsa orokorra

16. Gipuzkoako 985 elkargokideetatik 168k eman dute izena(% 17,05). Arkitektoek egiten duten edozein lan hartzen du barnean.

17. 2011ko uztailaren 15etik 2015eko azaroaren 19ra bitartean 31 profesional izendatu ziren; ez ziren guztiak gauzatu. Poltsak kudeatutako enkargu gehienek ez dute ikus-onespenik behar. Ez da arauketarik onartu esleipen-irizpideei dagokienez; hala ere, arkitektoa egin beharreko lanetik hurbil egotea kontuan hartzen da, eta zozketa informatikoaren bidez egiten da hautespena.

Ez da poltsa honen bitartez lan egiteko izendatutakoak jasoko duen ordainsariaren baremorik ezarri; prezioa askatasunez ezartzen zen.

Ez da sartzeko eskaerarik baztertu, eta ez da elkargokiderik kanporatu.

Ordezkaritzak ez du kobratzen zerbitzua emateagatik.

D. Esleitutako lanen ehunekoa

18. Poltsen sistemaren bidez esleitutako enkarguak profesionalek egindako lanen % 0,01 dira.

III. KONPROMISOEN PROPOSAMENA

19. Gipuzkoako Ordezkaritzak honako konpromiso hauek eman ditu:

“LEHENA.- EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzak araututako eta kudeatutako ‘lan-poltsaren’ araudia behin betiko ezabatzea, non hiru zehapenak bereizten baitira⁵: a] ‘Eraikinen ikuskapen teknikoaren lan-poltsarenak’, b] ‘Energia-ziurtapenen lan-poltsarenak’ eta c] ‘Lan-poltsa orokorrarenak’. Hartara, aurreko lan-poltsen sistemaren araudia berariaz indargabetzeko beharrezkoak diren erabakiak hartuko dira.

BIGARRENA.- Partikularrek, sozietateek nahiz merkataritza-erakundeek eta administrazioek edo erakunde publikoek ‘zerrenden’ bitartez helarazi dituzten arkitektoak identifikatzeko eskaerak kudeatzeko sistema bat ezartzea, honela antolatuta:

Zerrendak eratzea: Zerrendak eratzea: EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzak aukera emango die arkitekto elkargokide interesdunei, webgunean argitaratuta eta gutun bidez jakinarazita, jarraian aipatzen diren ‘zerrendetan’ edo beste edozeinetan (geroago sortu arren publikotasun bera duena) izena emateko urtero, hots:

-ERAIKINEN IKUSKAPEN TEKNIKOAK egiteko prest dauden arkitektoen zerrenda.

⁵ Akatsa jatorrizkoan.

-ENERGIA-ERAGINKORTASUNAREN ZIURTAPENAK egiteko prest dauden arkitektoen zerrenda.

-Lan orokorrak egin nahi dituzten arkitektoen zerrenda.

Lanbidean aritzeko lege-baldintzak betetzen dituen arkitekto orok izango du aipaturako zerrendetan eta geroago sortutako beste edozeinetan izena emateko aukera, elkargokide den elkargo profesionala gorabehera.

Zerrendetan izena emateko, organo eskudunak unean-unean onesten dituen zenbatekoak ordaintzea eska dezake Ordezkaritzak; zenbatekoak zerbitzu hori emateak sortzen dituen administrazio-kostuak estaltzeko erabiliko dira.

Eskaerak kudeatzea eta zerrendak helaraztea: Ordezkaritzak jasotako arkitektoak identifikatzeko eskaerei erantzuteko, eskaerari dagokion zerrenda bidaliko zaio eskatzaileari.

Eskaera egiten duenak eta ez beste inork aukeratuko ditu profesionalak, dela zerrendatik dela beste edozein iturritatik; Ordezkaritzak ez du inola ere esku hartuko erabakian.

Ez da ikus-onespenari loturiko ezin baldintzarik eskatuko, ez eta Ordezkaritzaren inongo esku-hartzerik ere, baldin eta nahitaezkoak ez badira edo alderdiek askatasun osoz eskatzen ez badituzte.

Egindako eskaeren ondorioz Ordezkaritzak edo EHAEOK jasotzen duen informazioa helburu estatistikoetarako erabiliko da.

HIRUGARRENA.- Beren jarduna betetzeko eta legeak hala agintzen duelako administrazioek edo erakunde publikoek eskatzen dituzten zerrendak mantentzea, hala nola Prozedura Zibilararen Legearen 341. artikuluan, 1862ko maiatzaren 28ko Notariotza Legearen 50.1 artikuluan eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorraren 56. eta 129. artikuluetan adierazitako adituen zerrendak.

LAUGARRENA.- Ordezkaritzaren eta EHAEOren webguneetan arkitektoei zuzendutako lan-eskaintzak txertatzeko eremu bat eratzea.

BOSGARRENA.- EHAEOren Gobernu Batzordeari arkitektoentzako lehiaren alorreko jardunbide egokien kode bat eratzeko proposamena aurkeztea, Lehiaren Euskal Agintaritzza horrekin elkarlanean.

SEIGARRENA.- Itun bidez amaitzeko ebazpenaren eduki osoa hedatzea eta, hala balegokio, Ordezkaritzaren komunikabideen bitartez onartzea; zehazki, Ordezkaritzaren eta EHAEOren webguneetan sartu beharko litzateke, eta elkargokideei horren gaineko gutun bat helarazi beharko litzateke.

ZAZPIGARRENA.- Lehiaren Euskal Agintaritzari hartutako konpromisoak egikaritu direla egiaztatzen duen dokumentazioa helaraztea, konpromisoak bete direla egiaztatzea.

Ordezkaritzak berehala bete beharko ditu konpromiso horiek guztiak, gehienez ere lau hilabeteko epean zehapen-espeditentza itun bidez amaitzen den unetik zenbatzen hasita”.

IV. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

20. Lehiaren Euskal Kontseilu honek Ikerketa Zuzendaritzaren ikuspuntua onartzen duen ala ez erabaki beharko du. Hala bada, EHAEOren Gipuzkoako Ordezkaritzak proposatutako konpromisoak jokabide horrek eragindako lehiarazoak (egungoak edota izan litezkeenak) konpontzeko egokiak direla ulertuko da, Lehiaren Defentsarako Legeak (LDL) aurreikusitako moduan, baita nahikoak direla ere prozedura itun bidez amaitzeko hitzarmena onartze aldera.

1.- EHAEOren Ordezkaritzari aplikatu dakioken araudia

21. EHAEOren Ordezkaritzari aplikatu dakioken araudi nagusia honako hau da:

2/1974 Legea, otsailaren 13koa, elkargo profesionalen buruzkoa.

Tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzko azaroaren 21eko 18/1997 Legea

1000/2010 Errege Dekretua, abuztuaren 5koa, elkargoaren nahitaezko oniritziari buruzkoa.

- Arkitektoen Elkargo Ofizialen Estatutu Orokorrak eta Kontseilu Gorena⁶.

- EHAEOren estatutu berezia⁷.

- 1000/2010 Errege Dekretua, abuztuaren 5koa, elkargoaren nahitaezko oniritziari buruzkoa⁸.

- Arkitektoen Elkargo Ofizialen Estatutu Orokorrak eta Kontseilu Gorena⁹.

- EHAEOren estatutu berezia¹⁰.

- 38/1999 Legea, azaroaren 5koa, Eraikuntzaren Antolamenduari buruzkoa¹¹.

⁶ Apirilaren 5eko 327/2002 Errege Dekretuak onetsia. BOE, 95. zk., 2002ko apirilaren 20koa. Maiatzaren 13ko 523/2005 Errege Dekretuak aldatua (BOE, 128. zk., 2005eko maiatzaren 30ekoa).

⁷ 2003ko martxoaren 14ko Ezohiko Batzar Nagusiak onetsia eta 2011ko maiatzaren 26ko Ohiko Batzar Nagusiak aldatua.

⁸ 1000/2010 Errege Dekretua, abuztuaren 5koa, elkargoaren nahitaezko oniritziari buruzkoa (BOE, 190. zk., 2010eko abuztuaren 6koa).

⁹ Apirilaren 5eko 327/2002 Errege Dekretuak onetsia. (BOE, 95 zk., 2002ko apirilaren 20koa). Maiatzaren 13ko 523/2005 Errege Dekretuak aldatua (BOE, 128. zk., 2005eko maiatzaren 30ekoa).

¹⁰ 2003ko martxoaren 14ko Ezohiko Batzar Nagusiak onetsia eta 2011ko maiatzaren 26ko Ohiko Batzar Nagusiak aldatua.

¹¹ BOE, 266 zk., 1999ko azaroaren 6koa. Azken aldaketa 2015eko uztailaren 15ekoa da.

22. Arkitektoaren lanbideak nahitaez elkargoko kide egitea eskatzen du.

23. Antolamendu juridikoak, profesionalen elkargoei buruz arautzen duenak, oinarri konstituzionala dauka. Hain zuzen ere, honako hau ezartzen du EK-ko 36. artikulua: “Legeak elkargo profesionalen araubidea ezarri eta tituludun lanbideen jardura arautuko du. Elkargoen barne-egiturak eta funtzionamenduak demokratikoak izan beharko dute».

24. Elkargodun lanbideak lehia askearen araubidean egin behar dira, eta guztiz aplikatu behar zaie Lehiaren Defentsarako Legea. Lehiari buruzko araudiarekiko mendekotasuna are gehiago nabarmendu da Erkidegoko Zerbitzuen Zuzentaraua aplikatu ostean sortu diren araudi-aldaketekin¹².. Aipatutako zuzentarau horren aurretiko beste arau batzuk hartu dira oinarri profesionalen elkargoak arautzeko Estatuan eta EAEn: Profesionalen Elkargoei buruzko Estatuko Legea, 1974koa (aurrerantzean, 2/1974 Legea); eta Tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzko legea, 1997koa (aurrerantzean, 18/1997 Legea).

25. Nolanahi ere, sakon aldatu zen elkargoen arauketa, Zerbitzuei buruzko Zuzentarauaren aldarrikapenaren ondorioz. Hala, une honetan zuzentarauaren transposizioaren estatuko nahiz autonomia-erkidegoetako hainbat araudik aldaketa ugari eragin dituzte arau haietan, eta, horrenbestez, bai eta elkargo profesionalen funtzionamendu-araubidean ere. Kontuan hartzekoak dira, batik bat, Aterki Legea (17/2009), Omnibus Legea (25/2009) edo EAeko 7/2012 Legea¹³.

26. 18/1997 Legearen xedea hau da: “Tituludun lanbideek Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean aurrera daramaten jarduna eta lurralde horretan bertan diharduten elkargo eta kontseilu profesionalak arautzea. Oinarrizko legerian edota arlo horretako legerian jartzen duena ere kontuan hartu beharko da”.

¹² 2006/123/EE Zuzentaraua, 2006ko abenduaren 12koa, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, barne-merkatuko zerbitzuei buruzkoa.

¹³ 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jardueretara oztoporik gabe iristeari eta zerbitzuetan oztoporik gabe jarduteari buruzkoa (Aterki Legea); 25/2009 Legea, abenduaren 22koa, zenbait lege aldatzen dituena zerbitzu-jardueretan aske sartzeari eta aritzeari buruzko Legeari egokitzeko (Omnibus Legea); eta Eusko Legebiltzarraren 7/2012 Legea, apirilaren 23koa, barne-merkatuko zerbitzuei buruzko zuzentaraura egokitze aldera zenbait lege aldatzen dituena, eta tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzko 18/1997 euskal Legea aldatzen duena. 2006/123/EE Zuzentaraua, 2006ko abenduaren 12koa, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, barne-merkatuko zerbitzuei buruzkoa.

Elkargo profesionalen Legeak, batetik, helburu publiko jakin batzuk aitortzen dizkie elkargoei; lanbidearen antolamendua, esate baterako; aldi berean, izaera pribatuko beste xede batzuk ere aitortzen dizkie, hala nola elkargokideen interesen alde egitea. Hortaz, elkargoek izaera duala dutela esan ohi da.

27. Elkargo profesionalek hitzez hitz bete behar dituzte Estatutuak edo elkargoaren gainerako arauak, eta hori beren jardun osora zabalduko da. Hori dela eta, Estatutuen testua kontuan izan gabe, elkargoek ezin dute hartu lehia mugatzen duen erabaki edo gomendiorik, ezta horrelako betebeharrak edo eskakizunik ere, lehia defendatzeko legediaren arau-haustea izan daitezkeelako¹⁴.

28. Honako hauek eratzten dute EHAEOn oraingo lege-esparrua: Arkitektoen Elkargo Ofizialen estatutu orokorrek eta Kontseilu Gorenak (apirilaren 5eko 327/2002 Errege Dekretuak onetsia) eta Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialaren Estatutu bereziak (2003ko martxoaren 14ko Ezohiko Batzar Nagusiak onetsia eta 2011ko maiatzaren 26ko Ohiko Batzar Nagusiak aldatua).

2.- Itun bidezko amaieraren lege-oinarria

29. Lehiaren Defentsari buruzko Legearen 52. artikulua ezartzen duenez, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren Kontseiluak (oraingo MLBN), lkerketa Zuzendaritzak proposatuta, debekatutako akordio eta jardunbideen inguruko zehapen-prozedura amaitzea ebatzi ahal izango du, baldin eta ustezko arau-hausteei konpromiso batzuk hartzea proposatzen badute, eta horien bidez espedientea irekitzea eragin duten jokoerak lehiaren eragin dako ondorioak konpontzen badira eta interes publikoa behar beste bermatzen bada¹⁵.

Konpromiso horiek lotesleak izango dira, eta prozedurari amaiera ematen dion ebazpenean jasotzen direnetik aurrera izango dituzte ondorioak.

¹⁴ LEHIAREN BATZORDE NAZIONALA, *Informe sobre los Colegios Profesionales tras la transposición de la Directiva de Servicios*, Madril, 2011. 22. orria eta hurrengoak.

¹⁵ Lehiaren Defentsari buruzko Legearen zortzigarren xedapen gehigarriaren arabera, Merkatuaren eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta haren zuzendaritza-entitateei bertan egindako aipuei dagokienez (funtzioei, eskumen administratiboei eta prozedurei buruzkoak), ulertuko da, orobat, autonomia-erkidegoetan gaian eskumena duten instrukzio- eta ebazpen-entitateei ere egiten zaizkiela, horiek Lehiaren Defentsari buruzko Legearen 13. artikuluan jasotako eskumenei buruzkoak direnean. Horregatik, LEKak Itun bidezko amaiera erabakitzeke eskumena du.

Aipatutako artikuluko hirugarren lerrokadaren arabera, prozedura itun bidez amaitzea instrukzio-organoak zehatzeko ebazpenaren proposamenaren txostena igorri baino lehen proposatu da.

3.- Konpromisoen balioespena

30. Auzi ugari aztertu behar dira atzemandako lehia-arazoei aurre egiteko Ordezkaritzak aurkeztu dituen konpromisoak nahikoak eta egokiak diren erabakitzeko.

Ordezkaritzak onetsitako arauketa dute ardatz arazook; izan ere, baldintza murriztaileak ezartzen ditu zerrendetan parte hartzeko, lanak Ordezkaritzan erregistratu daitezen eskatzen du eta lanak profesionalen artean esleitzeko eta banatzeko sistema bat ezartzen du.

31. Aipatutako hiru poltsen arauketa behin betiko ezabatzea da, hain zuzen ere, Ordezkaritzak aurkeztutako konpromiso nagusia. Konpromiso hori hartzea positiboa da, arauketa horrek eragin baitu espediente irekitzea.

Edozelan ere, beren jarduna betetzeko eta legeak hala agintzen duelako erakundeek eskatzen dituzten zerrendak mantenduko dira.

32. Bigarren konpromisoaren barruan, Ordezkaritzaren eta profesionalen bat eskatzen duten interesdunen artean bitarteko izateko beste formula bat proposatzen du Ordezkaritzak, arkitektoen “zerrendak” direlakoan bitartez, alegia. Beraz, egin beharreko lanaren arabera hiru zerrenda egingo lirateke: eraikinen ikuskapen teknikoak, energia-eraginkortasunaren ziurtapenak eta lan orokorrak. Ondoren, era berean kudeatuko liratekeen beste batzuk sor litezke.

Lanbidean aritzeko baldintzak betetzen dituen edozein arkitekto eman lezake izena borondatez zerrenda horietan.

Aurreko araudiarekin, Gipuzkoako Ordezkaritzako elkargokide ziren profesionalek baino ezin zuten izena eman poltsetan; hori parte hartzeko murrizketatzat eta lurraldeko sarrera-hesitzat jo liteke, indarrean dagoen araudiak mugape guztietan jardutea ahalbidetzen baitu, elkargokide egindako tokia gorabehera.

Horri dagokionez, Ordezkaritzak berariaz argitu du lanbidean aritzeko lege-baldintzak betetzen dituen edozein arkitekto parte har dezakeela zerrendetan, “elkargokide den elkargo profesionala gorabehera”; lurralde-murrizketa, beraz, desagertu egiten da. Horrekin, gainera, MLBNk eskatzen duen lehen azalpena betetzen da.

33. Egindako lanak Ordezkaritzan erregistratzeko betebeharraren arazoa, bestalde, bertan behera geratzen da oraingo sistemarekin; izan ere, indarreko arauen batek aginduta baino ez litzateke aplikatzekoa eginbehar hori. Hala, MLBNk eskatzen duen hirugarren azalpenaren zati bat betetzen da.

34. Profesionalek egindako lanak oro har ikus-onesteko betebeharra ere ezabatu egiten da. Arauren batek (Ikus-onesteko Araudiak, kasurako) baino ezin izango lieke zama gehigarri hori ezarri profesionaleri; Ordezkaritzak, beraz, ezin ditu eskumenok bere egin. Horri dagokionez, Ordezkaritzak zin egiten du ez duela ikus-onespenari loturiko ezein baldintzarik eskatuko, ez eta esku hartuko ere baldin eta nahitaezkoa ez bada edo alderdiek askatasun osoz hala eskatzen ez badute. Ontzat hartzen da neurri hori. Hala, MLBNk eskatzen duen hirugarren azalpenaren beste zatia betetzen da.

35. Aurreko sistemak lanak esleitzeko sistema bat ezartzen zuen, Ordezkaritzak koordinatutako profesionalen arteko merkatu-banaketa ekar lezakeena. Profesional batek lan bat egiten zuenean, txandaka, poltsaren azken tokira igaro behar zuen; Ordezkaritzak egiten zuen aipatutako kudeaketa. Ordezkaritzak proposatutako sistema berriari esker, konpondu egingo litzateke arazo hori. Lan egin nahi duten profesionalen zerrenda osoa nahi duenari helarazteaz baino ez da arduratuko Ordezkaritza, eta zerrenda eskatzen duenak aukeratuko du, askatasun osoz, kasuan kasuko profesionala.

36. Bestalde, zerrendetan izena emateko, organo eskudunak unean-unean onesten dituen zenbatekoak ordaintzea eska dezakeela adierazi du Ordezkaritzak; zenbatekook zerbitzu hori emateak sortzen dituen administrazio-kostuak estaltzeko erabiliko dira. Azken zati horri dagokionez, nabarmendu beharra dago Ordezkaritzak kasuan-kasuan ezartzen duen zenbatekoak emandako zerbitzuarekiko proportzionala izan beharko duela, gardena betiere, gehiegizkoa eta diskriminatzailea izan gabe.

37. MLBNk “prezioei eta ordainsariak jasotzeko elkargoaren bitartekaritzari dagokienez aipamenik ez egiteari” buruz eskatutako azalpena dela eta, Gipuzkoako Ordezkaritzak adierazi zuen, 2015eko abenduaren 10eko idazkian, ez dela ordainsaririk ezarriko lan-poltsaren sistemaren bitartez erdietsitako enkarguetarako. “Izan ere, arkitekto bakoitza aske da arkitekto baten zerbitzuak kontratatzeko prezioa adosteko, dela lan-poltsaren sistemaren bitartez dela arkitektoak kontratatzeko beste edozein bidetatik”. Ondorioz, LEKak azalpen egokia eman dela pentsatzen du, baina erne jarraituko du.

38. Poltsen arauketako murrizketak ezabatzeaz gain, lehiaren alorreko jardunbide egokien kode bat eratzeko proposamena aurkeztuko dio Ordezkaritzak EHAEOn Gobernu Batzordeari. Proposamen hori ere aintzat hartzekoa da, profesionalen arteko lehia askea eta osasuntsua sustatzeko eta hobetzeko balio izango du eta.

39. Hortaz, aurkeztutako konpromisoak onargarrizat jo litezke, lehia murrizten zuten jokabideak deuseztatzen baitira, eta horiek ziren, hain zuzen, espedientearen helburuak.

40. Halaber, Ikerketa Zuzendaritzak uste du badela kontuan hartu beharreko beste alderdi bat espedientea itun bidez amaitzearen alde egiteko: poltsek izan duten eragin txikia, alegia, oso gutxi erabili dira eta. Lan guztien % 0,01 baino ez dira poltsen bidez esleitu.

41. Azkenik, ezinbestekoa da profesionalak eta erabiltzaileek EHAEOn Gipuzkoako Ordezkaritzaren lan-poltsen inguruko jardunbideetan egindako aldaketan berri izatea berehala. Aldaketok hedatzeko hartu diren konpromisoak egokiak eta nahikoak dira; hala ere, epe bat ezarri beharko litzateke LEKak xedatzen duen itun bidez amaitzeko ebazpena webgunean argitaratzeko. LEK honek uste du nahikoa dela urtebeteko epearekin.

42. LEK, bestalde, bat dator Ikerketa Zuzendaritzaren iritziekin; hartara, bere egiten du esku artean dugun espedientea itun bidez amaitzeko proposamena, honako ebazpen honen Eranskinean jasotako konpromisoekin bat.

43. Azpimarratutako guztia betez, eta arestian aipatutako lege-aginduak eta aplikatu beharreko gainerakoak ikusita, Lehiaren Euskal Kontseilu honek, 2017ko abenduaren 18ko saioan, eta espedienteaz aztertutako gertakariei dagokienez,

V. ERABAKI DU:

LEHENENGOA.- Aipatutako zehapen-espedientea itun bidez amaitzea adostea, ontzat eta lotesletzat jotzen baitira Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialaren Gipuzkoako Ordezkaritzak hartutako konpromisoak (ebazpen honen Eranskinetan xehatzen dira).

BIGARRENA.- Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialaren Gipuzkoako Ordezkaritzak aipatutako konpromisoak bete behar ditu. Konpromisook ez

betetzea arau-hauste larritzat hartuko da, Lehiaren Defentsari buruzko Legearen 62.4.c) atalaren eta Lehiaren Defentsarako Araudiaren 39.7 artikulua araberak. Egoera horrek, bestalde, hertsapen-isunak ezartzea ekar lezake, bai eta zehapen-espeditente bat irekitzea ere, hala balegokio.

HIRUGARRENA.- Lehiaren Euskal Agintaritzari honako ebazpen honetan ezarritakoa (eta, hartara, hartutako konpromisoak eta ezarritako betebeharrak betetzen diren) zaintzearen ardura ematea.

Jakinarez bekio ebazpen hau Lehiaren Euskal Agintaritzako Ikerketa Zuzendaritzari, eta jakinaraz bekie interesdun guztiei, eta adierazi behar zaie ebazpen honek administrazio-bidea amaitzen duela, eta administrazioarekiko auzi-errekurtsoa ipin dezaketela EAEko Justizia Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salan, jakinarazpena egiten den egunetik hasi eta bi hilabeteko epean.

ERANSKINA

EHAEO-REN GIPUZKOAKO ORDEZKARITZAK NAHITAEZ BETE BEHARREKO KONPROMISOAK

“LEHENA.- EHAEOren Gipuzkoako Ordezkaritzak araututako eta kudeatutako ‘lan-poltsaren’ araudia behin betiko ezabatzea, non hiru zehapenak bereizten¹⁶ baitira: a] ‘Eraikinen ikuskapen teknikoaren lan-poltsarenak’, b] ‘Energia-ziurtapenen lan-poltsarenak’ eta c] ‘Lan-poltsa orokorrarenak’. Hartara, aurreko lan-poltsen sistemaren araudia berariaz indargabetzeko beharrezkoak diren erabakiak hartuko dira.

BIGARRENA.- Partikularrek, sozietateek nahiz merkataritza-erakundeek eta administrazioek edo erakunde publikoek ‘zerrenden’ bitartez helarazi dituzten arkitektoak identifikatzeko eskaerak kudeatzeko sistema bat ezartzea, honela antolatuta:

Zerrendak eratzea: Zerrendak eratzea: EHAEOren Gipuzkoako Ordezkaritzak aukera emango die arkitekto elkargokide interesdunei, webgunean argitaratuta eta gutun bidez jakinarazita, jarraian aipatzen diren ‘zerrendetan’ edo beste edozeinetan (geroago sortu arren publikotasun bera duena) izena emateko urtero, hots:

-ERAIKINEN IKUSKAPEN TEKNIKOAK egiteko prest dauden arkitektoen zerrenda.

-ENERGIA-ERAGINKORTASUNAREN ZIURTAPENAK egiteko prest dauden arkitektoen zerrenda.

-Lan orokorrak egin nahi dituzten arkitektoen zerrenda.

Lanbidean aritzeko lege-baldintzak betetzen dituen arkitekto orok izango du aipatutako zerrendetan eta geroago sortutako beste edozeinetan izena emateko aukera, elkargokide den elkargo profesionala gorabehera.

Zerrendetan izena emateko, organo eskudunak unean-unean onesten dituen zenbatekoak ordaintzea eska dezake Ordezkaritzak; zenbatekook zerbitzu hori emateak sortzen dituen administrazio-kostuak estaltzeko erabiliko dira. Ordezkaritzak kasuan-kasuan ezartzen duen zenbatekoak emandako zerbitzuarekiko proportzionala izan beharko du, gardena betiere, gehiegizkoa eta diskriminatzailea izan gabe.

Eskaerak kudeatzea eta zerrendak helaraztea: Ordezkaritzak jasotako arkitektoak identifikatzeko eskaerei erantzuteko, eskaerari dagokion zerrenda bidaliko zaio eskatzaileari.

Eskaera egiten duenak eta ez beste inork aukeratuko ditu profesionalak, dela zerrendatik dela beste edozein iturritatik; Ordezkaritzak ez du inola ere esku hartuko erabakian.

Ez da ikus-onespenari loturiko ezin baldintzarik eskatuko, ez eta Ordezkaritzaren inongo esku-hartzerik ere, baldin eta nahitaezkoak ez badira edo alderdiek askatasun osoz eskatzen ez badituzte.

Egindako eskaeren ondorioz Ordezkaritzak edo EHAEOk jasotzen duen informazioa helburu estatistikoetarako erabiliko da.

¹⁶ Akatsa jatorrizkoan.

HIRUGARRENA.- Beren jarduna betetzeko eta legeak hala agintzen duelako administrazioek edo erakunde publikoek eskatzen dituzten zerrendak mantentzea, hala nola Prozedura Zibilaren Legearen 341. artikuluan, 1862ko maiatzaren 28ko Notariotza Legearen 50.1 artikuluan eta Zergei buruzko Foru Arau Orokorraren 56. eta 129. artikuluetan adierazitako adituen zerrendak.

LAUGARRENA.- Ordezkaritzaren eta EHAEOn webguneetan arkitektoei zuzendutako lan-eskaintzak txertatzeko eremu bat eratzea.

BOSGARRENA.- EHAEOn Gobernu Batzordeari arkitektoentzako lehiaren alorreko jardunbide egokien kode bat eratzeke proposamena aurkeztea, Lehiaren Euskal Agintaritzza horrekin elkarlanean.

SEIGARRENA.- Itun bidez amaitzeko ebazpenaren eduki osoa hedatzea eta, hala balegokio, Ordezkaritzaren komunikabideen bitartez onartzea; zehazki, Ordezkaritzaren eta EHAEOn webguneetan sartu beharko litzateke, eta elkargokideei horren gaineko gutun bat helarazi beharko litzateke. Itun bidez amaitzeko ebazpen hau gutxienez urtebetez egongo da EHAEOn webgunean.

ZAZPIGARRENA.- Lehiaren Euskal Agintaritzari hartutako konpromisoak egikaritu direla egiaztatzen duen dokumentazioa helaraztea, konpromisoak bete direla egiaztatzea.

Ordezkaritzak berehala bete beharko ditu konpromiso horiek guztiak, gehienez ere lau hilabeteko epean zehapen-espedita itun bidez amaitzen den unetik zenbatzen hasita".